

Ugovaranje osiguranja od građanskopravne automobilske odgovornosti obvezno je ako je dotično vozilo registrirano u državi članici i ako to vozilo nije zakonito povučeno iz upotrebe

Takva se obveza ne može isključiti samo zbog činjenice da registrirano vozilo, u određenom trenutku, nije u voznom stanju zbog svojeg lošeg tehničkog stanja

Powiat Ostrowski (Ostrowski okrug, Poljska), poljska jedinica lokalne samouprave, 7. veljače 2018. sudskim je putem, nakon odluke o oduzimanju vozila, postao vlasnik vozila registriranog u Poljskoj. Nakon dostave te odluke, izvršene 20. travnja 2018., okrug je osigurao vozilo počevši od sljedećeg radnog dana upravnog tijela, odnosno od ponedjeljka 23. travnja 2018.

Uzimajući u obzir to tehničko stanje Powiat Ostrowski odlučio je poslati to vozilo na uništenje. Na temelju potvrde koju je izdala stanica za rastavljanje, vozilo je brisano 22. lipnja 2018.

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (Jamstveni fond za osiguranja, Poljska) 10. srpnja 2018. Powiatu Ostrowskom izrekao je novčanu kaznu u iznosu od 4200 zlotu (oko 933 eura) jer je povrijedio svoju obvezu ugovaranja osiguranja od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe tog vozila u razdoblju od 7. veljače do 22. travnja 2018.

Powiat Ostrowski je Sądu Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim (Općinski sud u Ostrówu Wielkopolskim) podnio tužbu kako bi se utvrdilo da tijekom spornog razdoblja nije bio obvezan osigurati vozilo. Taj sud je pitao Sud o postojanju obveze ugovaranja osiguranja od građanskopravne odgovornosti¹ za vozilo registrirano u državi članici koje se nalazi na privatnom zemljištu i nije u voznom stanju zbog svojeg tehničkog stanja te je, prema odluci njegova vlasnika, namijenjeno za uništenje.

Svojom današnjom presudom Sud presuđuje da je ugovaranje osiguranja od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornog vozila obvezno ako je dotično vozilo registrirano u državi članici i ako to vozilo nije zakonito povučeno iz upotrebe u skladu s primjenjivim nacionalnim propisom.

Ocjena Suda

Kao prvo, Sud ističe da je ugovaranje osiguranja od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornog vozila u načelu obvezno za vozilo registrirano u državi članici koje se nalazi na privatnom zemljištu i čije je uništenje predviđeno odlukom njegova vlasnika, čak i ako to vozilo u određenom trenutku nije u voznom stanju zbog svojeg tehničkog stanja.

¹ Članak 3. prvi stavak Direktive 2009/103/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. u odnosu na osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila i izvršenje obveze osiguranja od takve odgovornosti (SL 2009., L 263, str. 11.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 7., str. 114.)

U tom pogledu, Sud pojašnjava da je pojam „vozilo”² objektivan i neovisan o tome za što se vozilo o kojem je riječ upotrebljava ili za što se može upotrebljavati, a i o namjeri njegova vlasnika ili druge osobe da ga stvarno upotrebljava.

Međutim, tehničko stanje vozila može se mijenjati tijekom vremena i njegovo eventualno osposobljavanje ovisi o subjektivnim čimbenicima kao što su volja njegova vlasnika ili posjednika da izvrši ili dâ izvršiti potrebne popravke i raspolaganje sredstvima potrebnima za takve popravke. Stoga, kada bi sama činjenica da vozilo u određenom trenutku nije u voznom stanju bila dovoljna da ga se liši svojstva vozila i da se izbjegne obveza osiguranja, dovela bi se u pitanje objektivnost tog pojma „vozilo”. Usto, obveza osiguranja³ nije povezana s upotrebom vozila kao prijevoznog sredstva u određenom trenutku ni s pitanjem je li dotično vozilo uzrokovalo štetu. Stoga, obveza osiguranja ne može biti isključena zbog same činjenice da registrirano vozilo u određenom trenutku nije u voznom stanju zbog svojeg tehničkog stanja i, prema tome, ne može uzrokovati štetu, čak i ako je to tako od trenutka prelaska prava vlasništva nad vozilom. Isto tako, činjenica da je vlasnik ili druga osoba imala namjeru uništiti to vozilo ne može sama po sebi dovesti do zaključka da ono gubi svojstvo „vozila” te da se tako izbjegava ta obveza osiguranja. Naime, kvalifikacija kao „vozila” i doseg obveze osiguranja ne mogu ovisiti o tim subjektivnim čimbenicima jer bi se time ugrozila predvidljivost, stabilnost i kontinuitet te obveze, čije je poštovanje pak nužno kako bi se osigurala pravna sigurnost.

Kao drugo, Sud presuđuje da se u načelu obveza osiguranja vozila registriranog u državi članici koje se nalazi na privatnom zemljištu i čije je uništenje predviđeno odlukom njegova vlasnika, čak i ako ono u određenom trenutku nije u voznom stanju zbog svojeg tehničkog stanja, s jedne strane, nameće kako bi se osigurala zaštita žrtava prometnih nezgoda s obzirom na to da je intervencija tijela za naknadu štete za oštećenje stvari ili tjelesne ozljede prouzročene neosiguranim vozilom⁴ predviđena jedino u slučajevima u kojima je ugovaranje osiguranja obvezno. Naime, to tumačenje osigurava da tim žrtvama, u svakom slučaju, štetu naknadi ili osiguravatelj, na temelju ugovora koji je u tu svrhu sklopljen, ili tijelo za naknadu štete, u slučaju kad vozilo koje je sudjelovalo u nezgodi nije osigurano ili kad je ono nepoznato. S druge strane, ono omogućuje da se na najbolji mogući način poštuje cilj kojim se želi zajamčiti slobodno kretanje vozila koja se uobičajeno nalaze na području Unije i osoba koje su u tim vozilima. Naime, samo se osiguravanjem pojačane zaštite eventualnih žrtava nezgoda uzrokovanih motornim vozilima od država članica⁵ može tražiti da se suzdrže od sustavnog provjeravanja imaju li vozila koja u njihovo državno područje ulaze s državnog područja druge države članice policu osiguranja od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila, što je bitno za jamčenje tog slobodnog kretanja.

Kao treće, Sud pojašnjava da vozilo, da bi ga se isključilo iz obveze osiguranja, treba u skladu s primjenjivim nacionalnim propisom službeno povući iz upotrebe. Naime, iako registracija vozila u načelu potvrđuje njegovo vozno stanje i stoga činjenicu da se može koristiti kao prijevozno sredstvo, moguće je da registrirano vozilo objektivno definitivno nije u voznom stanju zbog svojeg lošeg tehničkog stanja. Međutim, utvrđenje da vozilo definitivno nije u voznom stanju i posljedično utvrđenje gubitka svojstva „vozila” treba provesti objektivno. U tom pogledu, iako brisanje registracije vozila može činiti takvo objektivno utvrđenje, pravom Unije⁶ ne predviđa se način na koji se vozilo može zakonito povući iz upotrebe. Stoga se to povlačenje može u skladu s primjenjivim nacionalnim propisom utvrditi na način različit od brisanja registracije dotičnog vozila.

² Članak 1. točka 1. Direktive 2009/103

³ Članak 3. prvi stavak Direktive 2009/103

⁴ Članak 10. stavak 1. Direktive 2009/103

⁵ Članak 4. Direktive 2009/103

⁶ Direktiva 2009/103

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293